

Basiscursus Wet WOZ & gemeentelijke belastingen

mr. Anneke P. Monsma

Erasmus Studiecentrum voor Belastingen van Lokale overheden (ESBL)

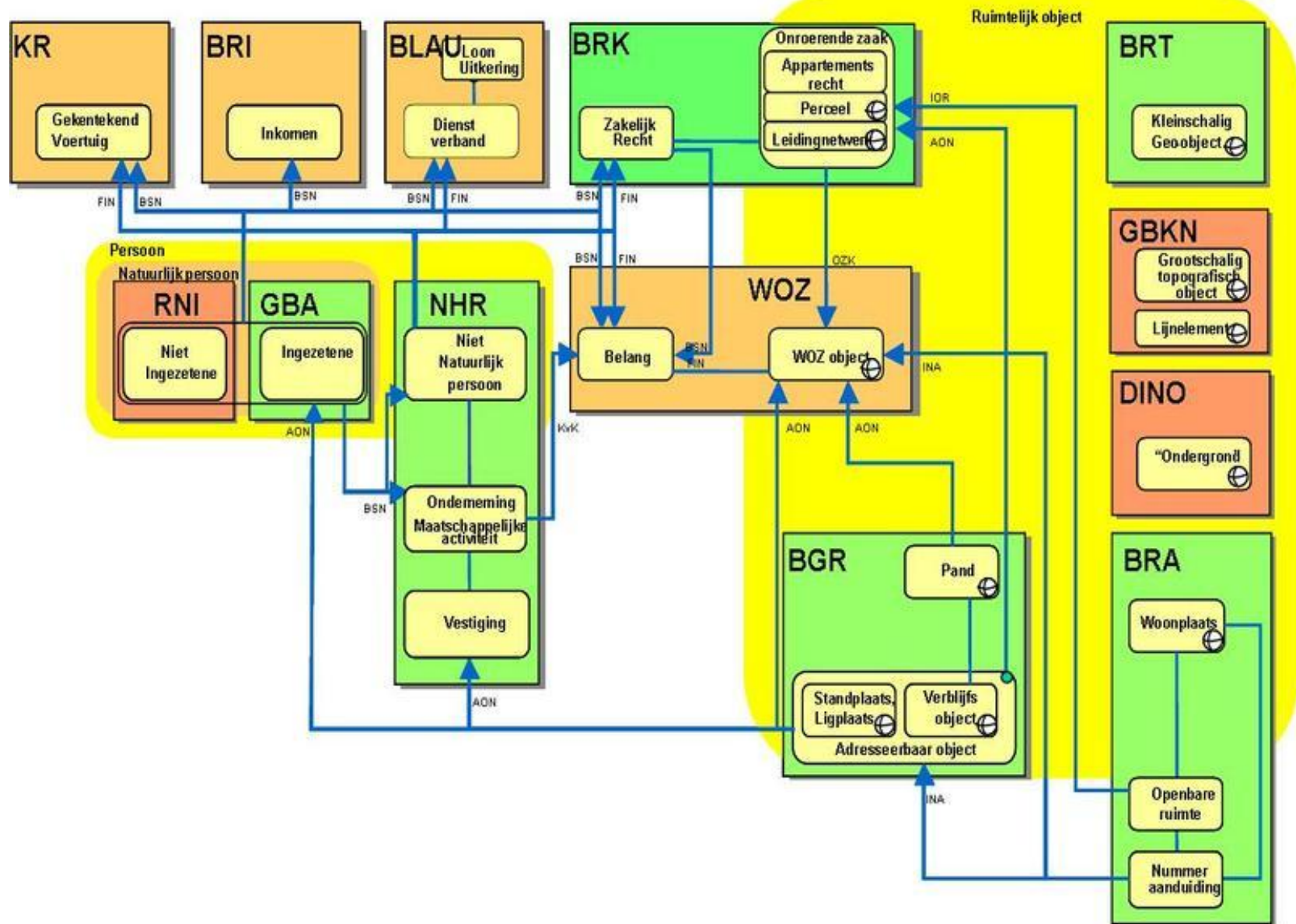
mr. Dennis J. Vecht

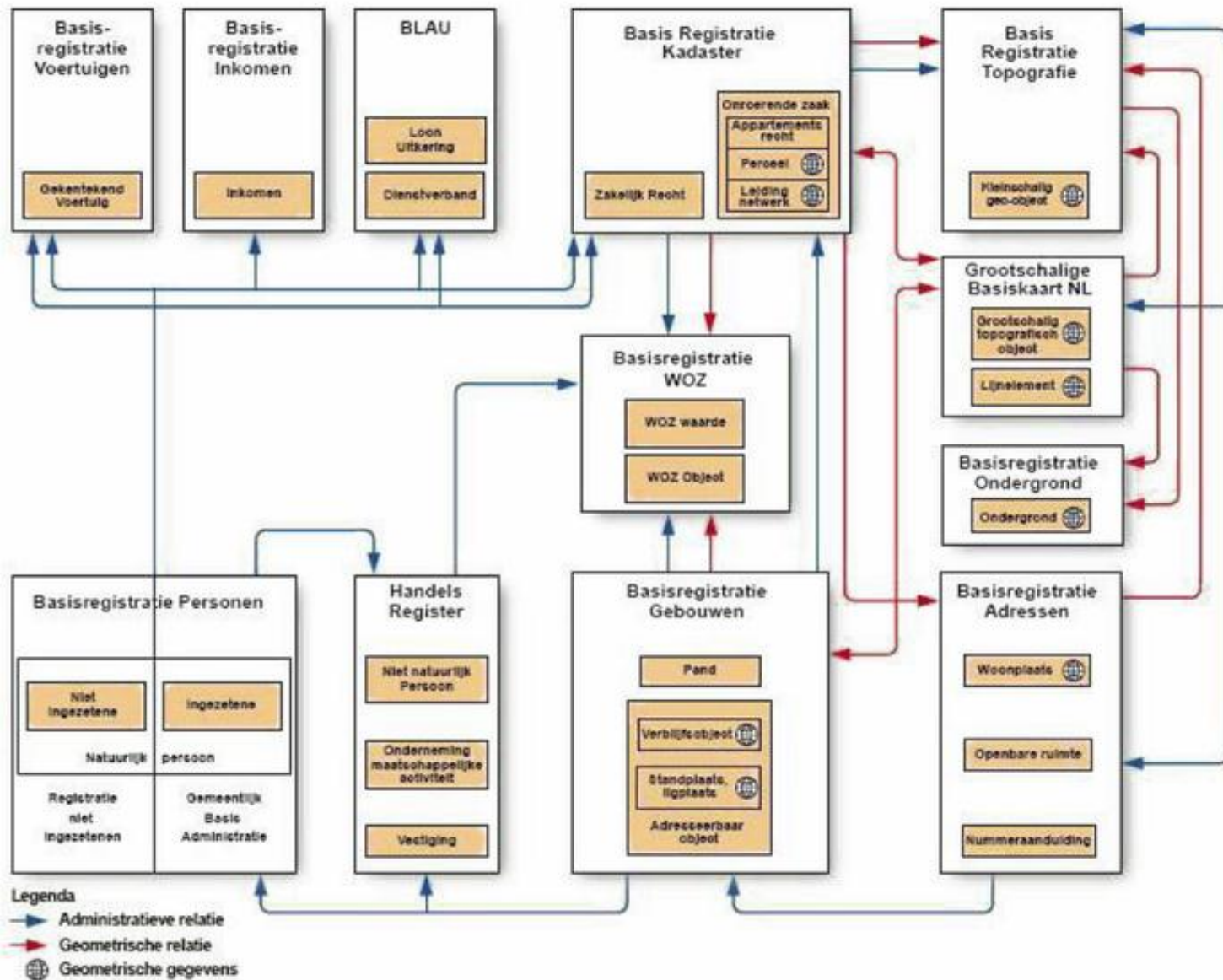
Oranjewoud Vastgoed, Economie & Legal

Stelsel van basisregistraties

- GBA* - Gemeentelijke Basisadministratie persoonsgegevens
- RIN* - Registratie Niet Ingezetenen
- NHR - Handelsregister
- **BAG**- Basisregistraties Adressen en Gebouwen (twee basisregistraties)
- BRT - Basisregistratie Topografie
- BRK- Basisregistratie Kadaster
- BRV - Basisregistratie Voertuigen (kentekenregister)
- BLAU - Basisregistratie lonen, arbeids en uitkeringsverhoudingen
- BRI- Basisregistratie Inkomen
- **WOZ** - Basisregistratie Waarde Onroerende Zaken
- BGT - Basisregistratie Grootschalige Topografie (voorheen GBKN)
- BRO - Basisregistratie Ondergrond (voorheen ook wel DINO)

* *De GBA en RNI vormen samen de BRP - Basisregistratie Personen*

Wet Waardering onroerende zaken

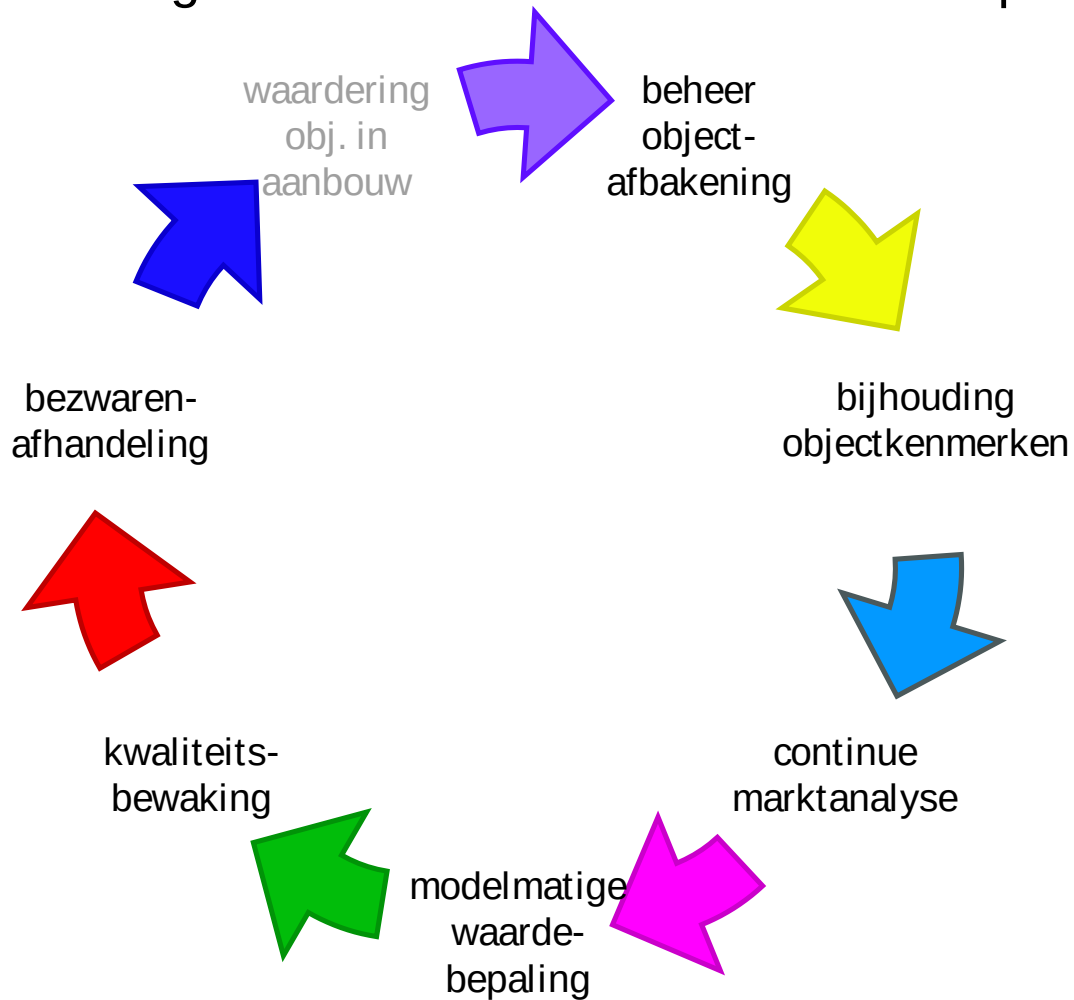
Opbouw Wet WOZ, hoofdstukken:

- I Algemene bepalingen
- II Waarderingskamer
- III De waardebepaling
- IV De waardevaststelling
- V Bezwaar en beroep, bevoegdheden, verplichtingen en strafbepalingen
- VI Gegevensbeheer
- VII Gegevensverstrekking
- VIII Overgangs- en slotbepalingen

Geen belastingwet, maar waarderingwet !

Permanente processen

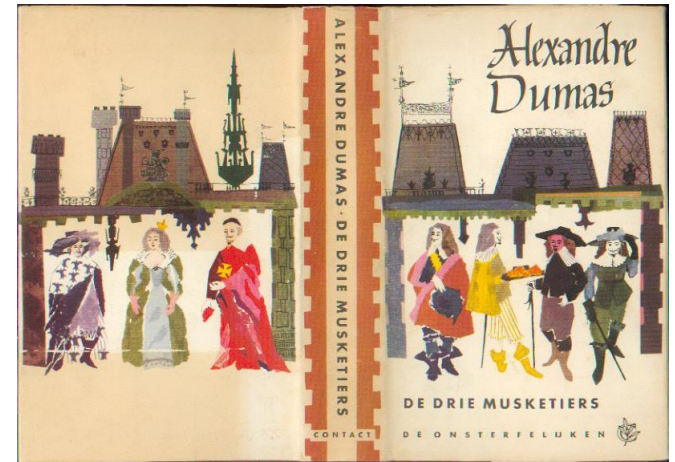
de uitvoering van de Wet WOZ is een continu proces

vervolg Wet WOZ

Doelstellingen Wet WOZ:

- Uniformiteit:
 - gebruik door 3 (4) overheden
 - wijze van waarderen
- Duidelijkheid
- Doelmatigheid: De 3 (4) musketiers:
1 voor allen, allen voor 1 !

vervolg Wet WOZ

Uitvoeringsregelingen en -besluiten, o.a.:

- **Onderbouwing en uitvoering waardebepaling**
- **Instructie waardebepaling**
- **Vakbekwaamheidsvereisten Wet WOZ**
- **Uitgezonderde objecten Wet WOZ**
- **Kostenverrekening en gegevensuitwisseling**

Wet WOZ waarderingsuitzonderingen

Waarderingsuitzonderingen:

- Cultuurgrond:
 - primaire functie grond, laten groeien en voeden gewassen t.b.v. land- of bosbouw;
 - bedrijfsmatige exploitatie;
 - exploitatie t.b.v. land- of bosbouw (landbouw in de zin van de Pachtwet).
- Natuurschoonwetlandgoederen
- Openbare land- en vaarwegen (busstations Alkmaar en Beverwijk, Schiphol !), banen voor openbaar vervoer per rail, met inbegrip van kunstwerken
- Waterverdedigingswerken

Wet WOZ waarderingsuitzonderingen

vervolg waarderingsuitzonderingen:

■ Werktuigen:

- onroerend;
- werktuig (hulpmiddel productieproces);
- afscheiden zonder schade van betekenis;
- op zichzelf geen gebouwd eigendom.

Objectafbakening Wet WOZ

Objectafbakening (artikel 16) en waardebepaling (artikel 17):

- roerend of onroerend (stacaravans, havenkranen, ondergrondse netwerken)
- gebouwd of ongebouwde eigendommen
- zelfstandige gedeelten
- samenstel
- binnen de gemeente gelegen deel

Ficties (!): overdrachts- en verkrijgingsfictie

Stoomstraat 20 - 1

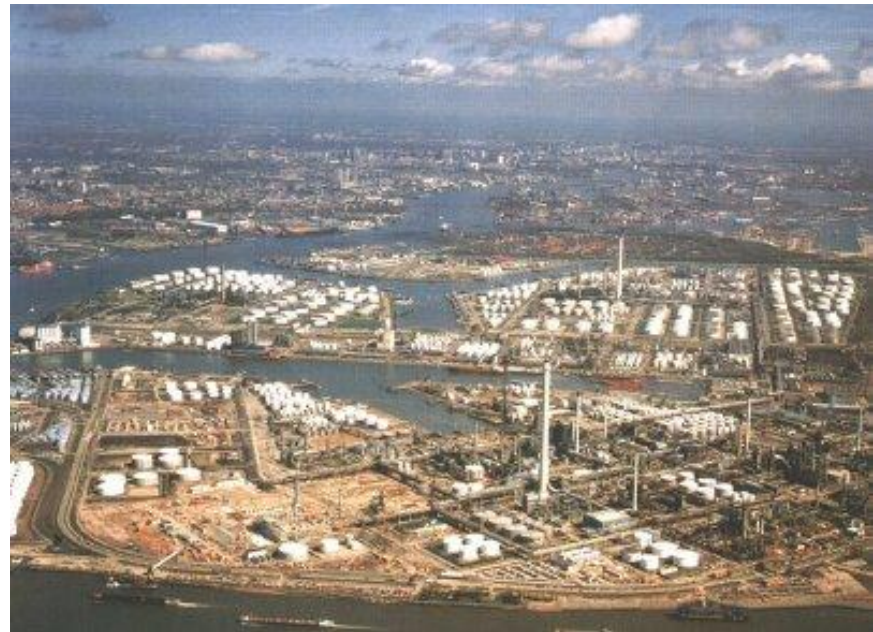

Objectafbakening (1)

- De WOZ-waarde wordt vastgesteld voor een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16 van de Wet WOZ
- Begrip onroerend wordt uitgelegd conform het burgerlijk recht (artikelen 3:3 en 3:4 BW)
- Artikel 16 Wet WOZ geeft regels voor de afbakening van het individuele object
- Regels van objectafbakening zijn dwingend recht en niet altijd conform economische of juridische werkelijkheid

Objectafbakening (2)

- Een WOZ-object is veelal een samenstel en kan (aanzienlijk) meer omvatten dan een gebouw

Objectafbakening (3)

- Begrip "onroerend" ontwikkelt zich voortdurend; discussie vanaf NBW
- Criterium: “naar aard en inrichting bestemd zijn om duurzaam ter plaatse te blijven”, wordt in de rechtspraak steeds belangrijker
- Hangt af van feiten en omstandigheden

Objectafbakening (4)

- Voorbeelden van uitspraken:
 - Zendinstallatie (HR 17-11-2006, nrs 41.434, 41.721 en 41.722, BB 2007/143, 146, 149)
 - Zogenoemde Marina (Rb. Roermond 30-03-2007, AWB 05/1634, LJN : BA2101)

Objectafbakening (5)

- In de definitie van artikel 16 Wet WOZ zijn van belang de begrippen: gebouwd en ongebouwd eigendom, gedeelte, samenstel, terrein voor verblijfsrecreatie en binnen de gemeente gelegen deel
- De objectafbakening verloopt in een aantal opeenvolgende fasen; de buitenste grens van het object wordt direct in fase 1 bepaald (trekken eigendomsgrenzen)
- Let op: het begrip gebouwd eigendom omvat zowel gebouwen als installaties in de open lucht

Roerend of onroerend ?

Objectafbakening: Fase 1

- Fase 1 is: trekken van eigendomsgrenzen
- Van belang: genot krachtens eigendom, bezit of beperkt recht
- Ook beperkte rechten zoals erfpacht, vruchtgebruik en opstalrecht kunnen de grens bepalen
- Let op: naast verticale natrekking kan ook horizontale natrekking van belang zijn (zaakseenheid en bestanddeel; Hof Amsterdam 21-12-2001, nr. 00/2880, M-4, BB 2002/469)

Objectafbakening: Fase 2

- Fase 2 is: trekken van gebruiksgrenzen
- Een gedeelte van een eigendom kan een zelfstandig object vormen indien het blijkens zijn indeling bestemd is om als een afzonderlijk geheel te worden gebruikt (kleinste zelfstandige eenheid)
- Voor objecten die tot woning dienen, zijn de indelingseisen het strengst; voor ongebouwde objecten het minst streng
- Zie bijvoorbeeld voor kamers in een kantoorgebouw: HR 08-10-2004, nr 38.443 en 38.444, BB 2004/1263

Objectafbakening: Fase 3

- Fase 3 is: vormen van samenstellen
- Eigendommen en gedeelten vormen een samenstel indien aan twee cumulatieve eisen wordt voldaan:
 - bij dezelfde belastingplichtige in gebruik zijn; en
 - naar de omstandigheden beoordeeld bij elkaar behoren.
- Omstandigheden en feiten die criterium kunnen vormen zijn o.m. afstand, functie, uiterlijke kenmerken, organisatie (Schiphol; HR 09-05-2003, nr. 35.987, BB 2003/617)

Objectafbakening: Fasen 4 en 5

- Fase 4 is: vormen recreatieterreinen
- Criterium: naar de omstandigheden beoordeeld één terrein vormen voor verblijfsrecreatie dat als zodanig wordt geëxploiteerd
- Fase 5 is: gemeentegrenzen trekken
- Criterium: delen van een object liggen in verschillende gemeenten. Toerekenen deel waarde van het gehele object aan de gemeentedelen (art. 17, lid 6, Wet WOZ)

Regels objectafbakening (1)

- Regels zijn dwingendrechtelijk (bijv.: splitsingsverbod wordt genegeerd); aan gemeente komt geen beleidsvrijheid toe (arrest Schiphol)
- Achtergrond definitie is gelegen in de OZB (gebruikers- en eigenarenbelasting)
- Let op: splitsing eigendom in zelfstandig te waarderen gedeelten kan aanzienlijk effect hebben bij waarde-bepaling (appartementen)
- Bij toepassing WOZ-waarde buiten OZB kan toerekening (deel) waarde noodzakelijk zijn

Regels objectafbakening (2)

- Voorbeelden noodzaak toerekening:
 - eigen woning is onderdeel van een meeromvattend object (bedrijfswoning);
 - gebouw met aanhorigheden is onderdeel van een meeromvattend object.

Regels objectafbakening (3)

- Term "aanhorigheden" komt in Wet WOZ niet voor; vóór 1995 stond deze term wel in het Besluit OZB
- Indirect speelt de term aanhorigheden nog een rol bij de afbakening van samenstellen ("naar de omstandigheden beoordeeld bij elkaar behoren")
- Door de Wet Werken aan winst is de term "aanhorigheid" weer van direct belang geworden: afschrijving is beperkt voor gebouwen met inbegrip van de ondergrond en aanhorigheden (art. 3.30a, lid 2, Wet IB 2001)

Waarderingsmethoden Wet WOZ

Waarde in het economisch verkeer

- * voor woningen: vergelijkingsmethoden (referentieobjecten, homogene groepen, modelmatig of combinatie)
- * voor niet-woningen: huurwaardekapitalisatiemethode, vergelijkingsmethode, discounted-cashflow-methode (DCF-methode)

vervolg Wet WOZ

- gecorrigeerde vervangingswaarde voor incourante objecten:
 - bruto vervangingswaarde
 - technische veroudering (afschrijving)
 - functionele veroudering
 - vervangingswaarde grond

vervolg Wet WOZ

- functionele veroudering:
 - * economische veroudering
 - * veroudering bouwwijze
 - * ondoelmatigheid
 - * excessieve gebruikskosten

vervolg Wet WOZ

Discussies over begrippen als:

- benuttingswaarde
- bedrijfswaarde
- bodemverontreiniging

vervolg Wet WOZ

- Waardepeildata (010195, 0101099, 010103, 010105, 010107, 010108 etc.)
- Geldend voor tijdvakken van 4, 2, en nu uiteindelijk 1 jaar na de waardepeildatum
- Mutaties gedurende het tijdvak

vervolg Wet WOZ

- Mutatiegronden:
 - wijziging objectafbakening (splitsing, samenvoeging)
 - bouw, verbetering, afbraak, vernietiging, verandering van bestemming
 - specifiek voor de onroerende zaak geldende bijzondere omstandigheden

Ingangsdatum: begin kalenderjaar volgend op jaar mutatie

vervolg Wet WOZ

Waarderingsuitzonderingen:

- Cultuurgrond
 - primaire functie grond land- en bosbouw (niet substraatteelt)
 - bedrijfsmatige exploitatie
 - exploitatie t.b.v. land- en of bosbouw (landbouw in de zin van de Pachtwet)

vervolg Wet WOZ

vervolg waarderingsuitzonderingen:

- natuurschoonwet landgoederen
- openbare land- en vaarwegen (busstations Beverwijk en Alkmaar), banen voor openbaar vervoer per rail, met inbegrip van kunstwerken
- waterverdedigingswerken

vervolg Wet WOZ

vervolg waarderingsuitzonderingen:

- **werktuigen**
 - onroerend;
 - werktuig (hulpmiddel productieproces);
 - afscheiden zonder schade van betekenis;
 - op zichzelf geen gebouwd eigendom.

Koppeling met de vrijstellingen voor de OZB

vervolg Wet WOZ

Waardevaststelling:

- * WOZ-beschikking verzenden aan begin van het tijdvak (4, 2, nu 1 jaar)
- * Geldt voor: OZB, eigenwoningforfait en waterschapslasten, inkomstenbelasting, vennootschapsbelasting, schenk- en erfbelasting
- * Mutatiebeschikking, beschikking nieuwe belanghebbende, herzieningsbeschikking, beschikking mede-belanghebbende, verminderingen

vervolg Wet WOZ

Met de waarde niet eens (te hoog / te laag) ?

- Bezwaar (taxatieverslagen, termijnen)
- Beroep bij de rechtbanken
- Hoger beroep bij de gerechtshoven
- Cassatie: Hoge Raad
- Mediation
- Gegevensverstrekking
- Openbaarheid

Ontwikkelingen Wet WOZ

- Jaarlijkse herwaardering !
(waardepeildatum 010112 voor 2013)
- Jurisprudentie rechtbanken en gerechtshoven (Hoge Raad)
- Breder gebruik WOZ-waardegegevens
- Openbaarheid
- Verhuurdersheffing corporaties
- Basisadministraties (waaronder de BAG)

Onroerende-zaakbelastingen (artikel 220-220i Gemeentewet)

- Belastingplichtige: gebruiker niet-woning en/of genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een onroerende zaak
- Voorwerp van de belasting: onroerende zaak zoals bedoeld in de Wet WOZ
- Belastbaar feit: bij begin van het kalenderjaar gebruiker en/of genothebbende zijn van een onroerende zaak

vervolg OZB

- Heffingsmaatstaf: de waarde ingevolge de Wet WOZ
- Tarief: tariefdifferentiatie woningen/niet-woningen
- Tijdstip ingang en einde van de heffing:
1 januari van belastingjaar
- Heffingsysteem: bij wege van aanslag
- Vrijstellingen: verplicht en facultatief

vervolg OZB

Toepassing gebruik (feitelijk genot) bij niet-woningen:

- Huishouden, aanwijzen lid huishouden
- Gedeeld gebruik aanwijzen verhuurder, verhaalsmogelijkheid
- Volgtijdig gebruik, aanwijzen verhuurder (contract !), verhaalsmogelijkheid

Verplichte vrijstellingen OZB (artikel 220d Gemeentewet)

- Werktuigenvrijstelling
 - Onroerend
 - Werktuig
 - Afscheidbaar zonder schade van betekenis
 - Op zichzelf geen gebouwd eigendom

vervolg

Verplichte vrijstellingen OZB

- Kassenvrijstelling incl. substraatteelt
- Kerkenvrijstelling
- Waterbeheersingswerken
- Afvalwaterzuiveringsinstallaties

Facultatieve vrijstellingen OZB

- Efficiencyvrijstelling
- Diplomatieke/internationale vrijstellingen
- Pastorieën en kosterwoningen
- Objecten publieke diensten gemeente
- Straatmeubilair
- Plantsoenen, parken, waterpartijen
- Begraafplaatsen, urnentuinen, crematoria

OZB: Let op artikel 220e Gemeentewet

In afwijking van artikel 220c wordt bij de bepaling van de heffingsmaatstaf voor de onroerendezaakbelasting bedoeld in artikel 220, onderdeel a, *buiten aanmerking gelaten de waarde van gedeelten van de onroerende zaak die in hoofdzaak tot woning dienen dan wel in hoofdzaak dienstbaar zijn aan woondoeleinden.*

Amendement
De Pater-Van der Meer

artikel 220e Gemeentewet

- Geldt niet alleen voor agrarische sector
- Verzorgingstehuizen / Verpleegtehuizen etc.
- Gecombineerde objecten: woon-winkelpanden, woon-praktijkruimten etc.

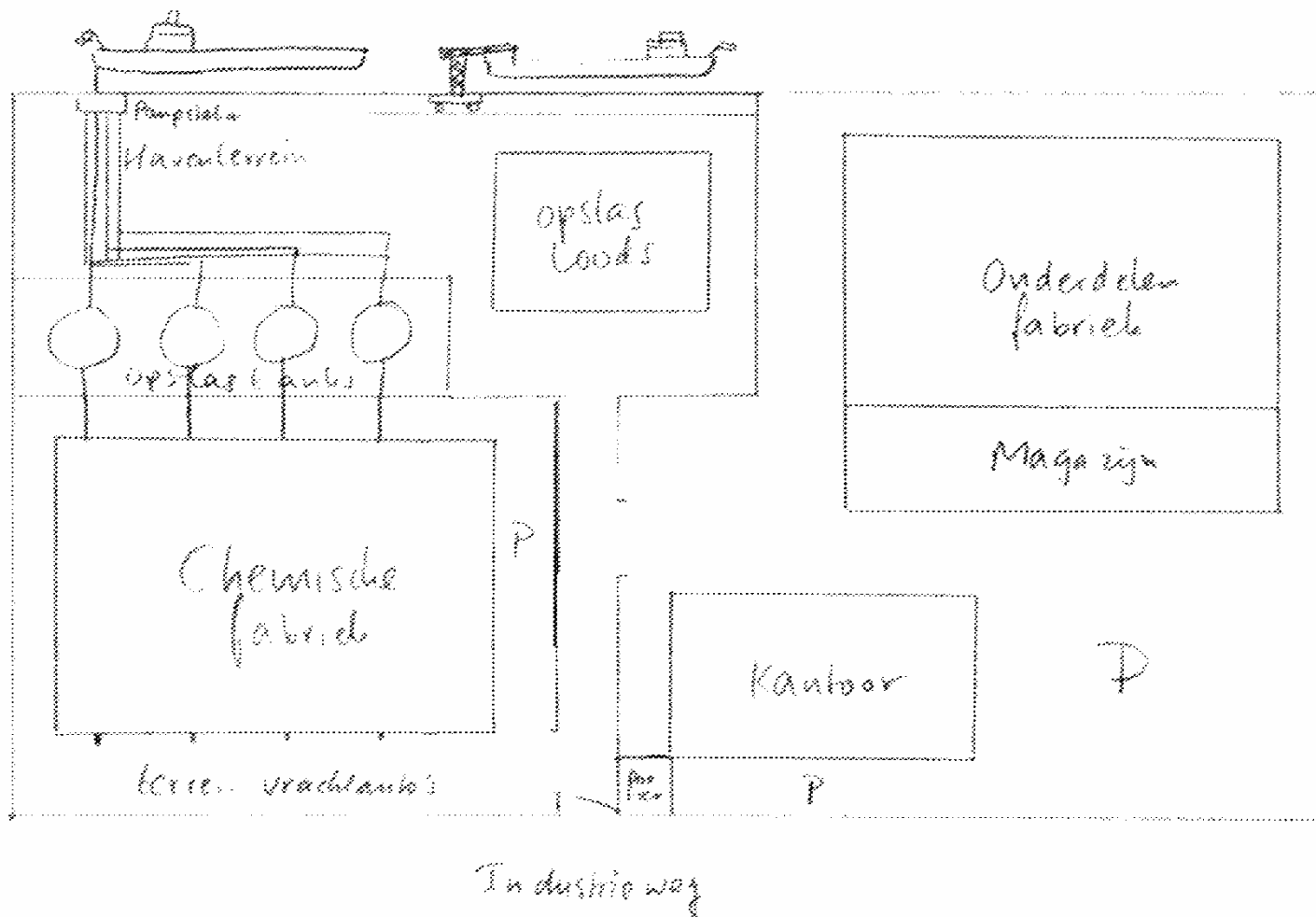
Roerende woon- en bedrijfsruimtenbelastingen (artikel 221 Gemeentewet)

- Belastingplichtige: gebruiker niet-woning; genothebbende krachtens eigendom, bezit of beperkt recht van een roerende woon- of bedrijfsruimte
- Voorwerp van de belasting: een roerende woon- of bedrijfsruimte die duurzaam aan een plaats is gebonden en die tot permanente bewoning of gebruik

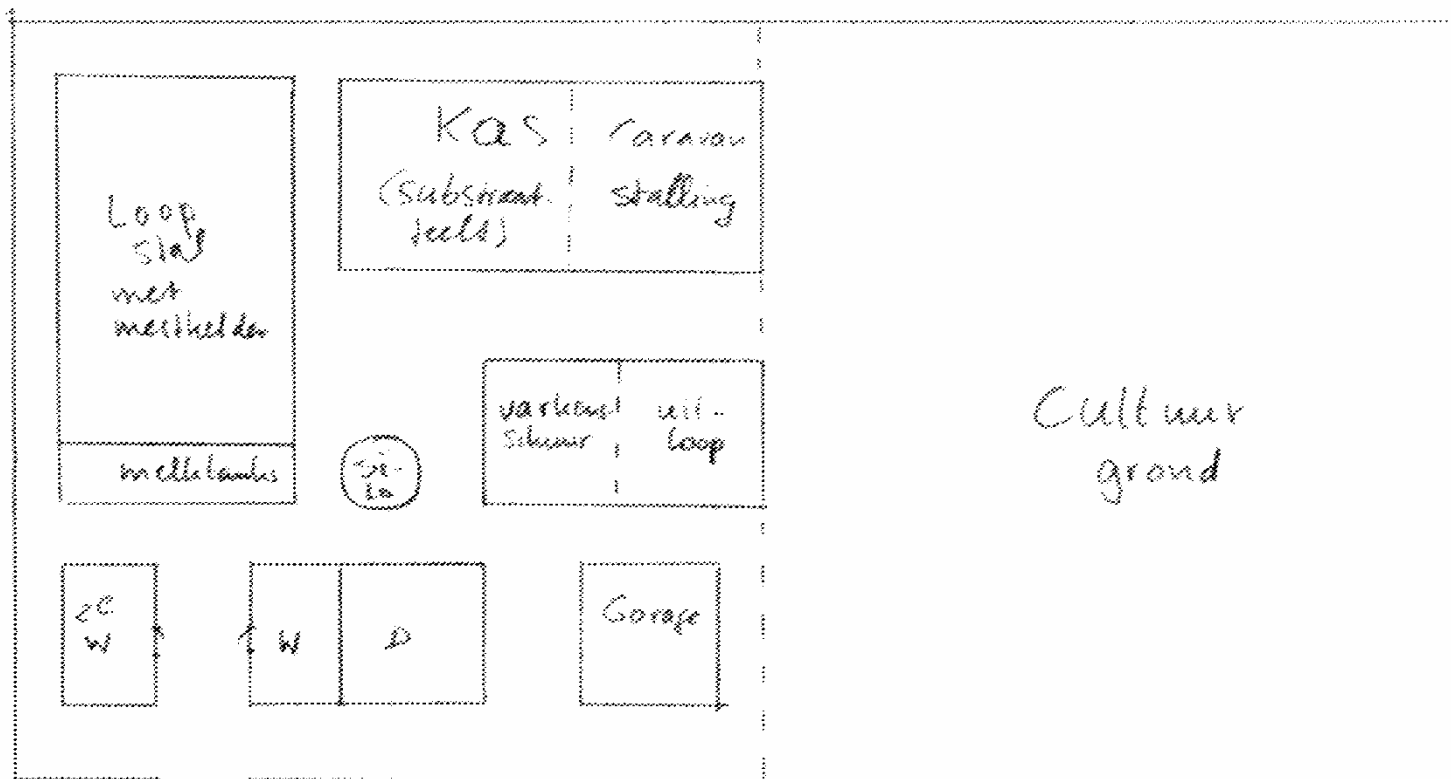
vervolg RWBB

- Belastbaar feit: bij het begin van het belastingjaar gebruiker of genothebbende zijn van een roerende woon- of bedrijfsruimte
- Heffingsmaatstaf: de waarde overeenkomstig de bepalingen in de Wet WOZ
- Tarief: gelijk aan de OZB
- Tijdstip ingang heffing: 1 januari van een belastingjaar
- Heffingssysteem: heffing bij wege van aanslag

Casus Industrie, schets

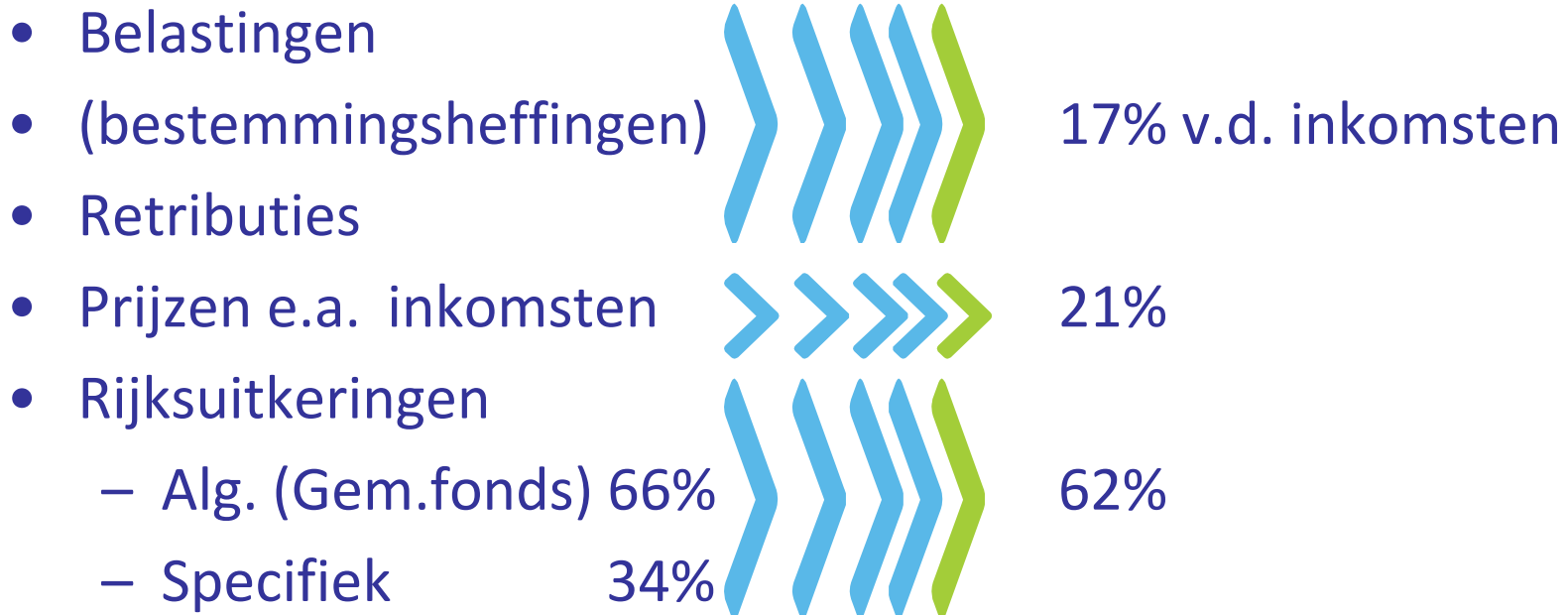

Casus Boerderij, schets

Juridisch kader/basisprincipes gemeentelijke belastingen

bestedingsdoelen

- Belastingen → algemene middelen (vrij besteedbaar)
- (bestemmingsheffingen → specifiek doel (geormerkt)
 - NB: soms vormt de gemeente een belasting zelf om tot bestemmingsheffing. Hiermee beperkt zij zich dus!
- Retributies → kostenverhaal, dus specifiek doel (geen winst)
- Rijksuitkeringen
 - Alg. (Gem.fonds): vrij besteedbaar
 - Specifiek: specifiek doel (geormerkt)

Belasting

- Gedwongen betaling
- Aan de overheid als zodanig
- Waar geen rechtstreekse individuele contraprestatie van de overheid tegenover staat
- En die krachtens algemene regelen wordt geheven

VIII Modelverordening hondenbelasting
1 Tekst van de verordening

1 Modelverordening hondenbelasting

De raad van de gemeente-gemeentenamen
gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van <datum en eventueel nr.>;

gelet op artikel 226 van de Gemeentewet;

gezien het advies van ...;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de belasting en heffing van hondenbelasting 20..
(Verordening hondenbelasting 20..).

Artikel 1 Belastbaar feit

Onder de naam 'hondenbelasting' wordt een directe belasting geheven ter zake van het houden van een hond binnen de gemeente.

Artikel 2 Belastingplicht

- 1 Belastingplichtig is de houder van een hond.
- 2 Als houder wordt aangemerkt degene die onder welke titel dan ook een hond onder zich heeft, tenzij blijkt dat een ander de houder is.
- 3 Het houden van een hond door een lid van het huishouden wordt aangemerkt als het houden van een hond door een door de in artikel 231, tweede lid, onderdeel b, van de Gemeentewet bedoelde gemeenteambtenaar aan te wijzen lid van dat huishouden.

Artikel 3 Vrijstellingen

De belasting wordt niet geheven ter zake van honden:

- a die uitsluitend dienen om blinde personen te leiden;
- b die door de 'Stichting hulphond Nederland' als gehandicaptenhond aan een gehandicapte ter beschikking zijn gesteld;
- c die verblijven in een hondenasiel als bedoeld in artikel 1, onderdeel c, van het Honden- en kattenbesluit 1999, welk asielt is opgenomen in het centraal register bedoeld in artikel 5, tweede lid, van genoemd besluit;
- d die uitsluitend ten verkoop of aflevering in voorraad worden gehouden in een bedrijfsinrichting als bedoeld in artikel 1, onderdeel b, van het Honden- en kattenbesluit 1999, welke inrichting is opgenomen in het centraal register bedoeld in

VNG uitgeverij Supplement 29 MGB – november 2004

3

Gemeentelijke belastingen

Gemeentewet:

- Ozb
- Rrb
- Baatbelasting*
- Forensenbelasting
- Toeristenbelasting
- Parkeerbelastingen
- Hondenbelasting**
- Reclamebelasting**
- Precariobelasting

- Rioolheffingen*

Andere wetten:

- Afvalstoffenheffing*
- BIZ-bijdrage*

* Bestemmingsheffing

** wordt wel uit eigen
beweging omgevormd tot
bestemmingsheffing

Retributie

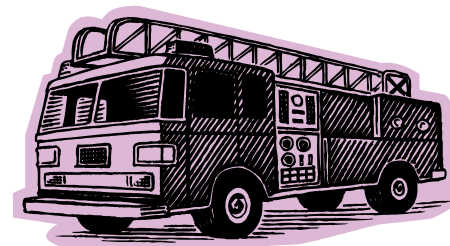
- Betaling
- Door de overheid gevorderd
- Krachtens algemene regelen
- Terzake van een concrete, door de overheid in haar functie als zodanig individueel bewezen dienst

Gemeentelijke retributies

- Reinigingsrechten
- Leges
- Grafrechten/begrafenisrechten
- Marktgeld
- Havengeld
- Staangeld woonwagens
- Brandweerrechten
- Rioolaansluitrecht
- Etc.

(art. 229.1 a en b Gemeentewet)

Vraagje tussendoor

- In het buitengebied van het Gooi worden veel paarden gehouden. Men komt ook regelmatig te paard naar de dorpskern. De paarden zorgen echter voor veel overlast (uitwerpselen, vertrapt openbaar groen, bezet houden van de stoep). Ook moet de politie vaker toezicht houden. Ter bestrijding van de kosten die dat meebrengt besluit de raad tot invoering van een paardenheffing van € 100 per paard per jaar.

*Basiscursus Wet WOZ & gemeentelijke belastingen
december 2012 / januari 2013*

Beperkingen gemeentelijke belastingen

- **Gesloten stelsel:** heffingen die niet wettelijk zijn toegestaan, zijn verboden
- Reeds door hogere wetgever **geregelde essentialia verplicht overnemen**
- **Geen heffing naar draagkracht** (inkomen, winst of vermogen)
- Niet in strijd komen met de **rechtsbeginselen** (Grondwet, EVRM, bijv. gelijkheidsbeginsel)
- **Geen winst** op retributies en bestemmingsheffingen

Belasting heffen en krijgen

- **Formele wet** geeft gemeente de bevoegdheid belasting te heffen
- Gemeente kan hier gebruik van maken door een **verordening** vast te stellen (Raad + publiceren!)
- Heffingsambtenaar legt **aanslag** op op basis van de verordening (of bel.pl. doet het zelf, zie latere sheets)
- **Bezwaar en beroep** mogelijk
- Invorderingsambtenaar vordert de aanslag desnoods met dwang in (**aanmaning, dwangbevel, beslaglegging**)

Verordening

- Regelt de **essentialia** (bel.pl., bel. Feit, heff.object, heffingsmaatstaf, tarief, tijdstip ingang en beëindiging heffing en hetgeen overigens voor de heffing en invordering van belang is, zoals de wijze van heffing)
- Vermeldt **evt.:** heffing naar tijdsgelang, afwijkende betalingstermijn, vrijstellingen.

Tarieventabel
behorende bij de 'Verordening staangeld 20..'

naam centrum	standplaats- nummer	bouwjaar c.q. jaar van verbetering	met berging ja/nee	met sanitair ja/nee	staangeld per jaar
.....	...		...	...	€...
.....	...		...	...	€...
.....	...		...	...	€...
.....	...		...	...	€...

Behorende bij raadsbesluit van <datum>.

De griffier van <gemeentenaam>.

1 Modelverordening staangeld

De raad van de gemeente <gemeentenaam>;

gelezen het voorstel van het college van burgemeester en wethouders van <datum en eventueel nr.>;

gelet op artikel 156, tweede lid, onderdeel h, en artikel 229, eerste lid, aanhef en onderdeel a en b, van de Gemeentewet;

gezien het advies van ...;

besluit vast te stellen de volgende verordening:

Verordening op de heffing en de invordering van staangeld 20..
(Verordening staangeld 20..).

Artikel 1 Begripsomschrijvingen
Deze verordening verstaat onder:

- a standplaats: een standplaats als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel h, van de Woningwet (Stb. 1991, 439);
- b woonwagen: een woonwagen als bedoeld in artikel 1, eerste lid, onderdeel e, van de Woningwet;
- c huurovereenkomst: de overeenkomst tussen de huurder en de verhuurder van de standplaats c.a., waarin de huurbepalingen voor de standplaats zijn geregeld.

Artikel 2 Belastbaar feit

Onder de naam 'staangeld' wordt een recht geheven voor het hebben van een standplaats voor een woonwagen, daaronder begrepen de diensten die met de standplaats verband houden.

Artikel 3 Belastingplicht

Het recht als bedoeld in artikel 2 wordt geheven van degene die de standplaats heeft. Als degene die de standplaats heeft wordt aangemerkt de hoofdbewoner van de woonwagen. Wie als hoofdbewoner wordt aangemerkt wordt naar de omstandigheden beoordeeld.

Artikel 4 Vrijstelling

Het recht als bedoeld in artikel 2 wordt niet geheven zolang voor de standplaats een huurovereenkomst geldt.

Belastingenschuld

- De belastingenschuld ontstaat uit de wet (=belastingverordening)
- Dhr. A. Trouwborst rekent elk jaar zijn belastingenschuld uit en brengt dit de 1e maandag van januari naar het gemeentekantoor.

Kan/mag dit?

Belastingenschuld

- NB: De materiële belastingenschuld moet nog geformaliseerd worden.

Heffingstechnieken:

- Aanslag
- Voldoening op aangifte
- Op andere wijze

- Maar: geen afdracht op aangifte (zoals de zak met geld van het vorige plaatje)

Aanslag

- Heffingsambtenaar legt binnen drie jaar na ontstaan belastingsschuld aanslag op (art. 11 AWR)
- Gemeente kan bepalen dat aangifte gedaan moet worden
- **Te hoge** aanslag? bezwaar of ambtshalve vermindering
- **Te lage** aanslag? Navorderingsaanslag (art. 16 AWR)
- Verminderen kan 'zomaar' (nb beleid), verhogen slechts onder strenge voorwaarden (nieuw feit + termijn)

Voldoening op aangifte

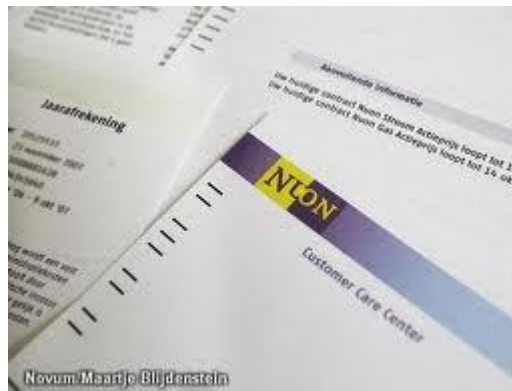
- Doe-het-zelf-beschikking door de belastingplichtige
- Parkeerbelasting is bekendste voorbeeld, maar gemeente kan het ook bij andere belastingen instellen (bijv. toeristenbelasting of hondenbelasting)
- **Te veel** aangegeven+voldaan? Bezwaar of ambtshalve vermindering
- **Te weinig** aangegeven+voldaan? Naheffing (art. 20 AWR)

Heffing op andere wijze

- Nota's (bijv. Rijbewijs), meeliften (bijv. met energiebedrijf), klomp (bruggelden)
- Geen aangifte mogelijk, wel inlichtingenformulier (art. 47 AWR)
- **Te veel** geheven bezwaar of ah vermindering
- **Te weinig** geheven navordering (art. 16 AWR)

Onvangen van : Bureaucrat
Adres :
Postcode Woonplaats :
Naam schip : RIANDELLA
Wegens KADEGELD en/of WATERTOERISTENBELASTING:
Kadegeld,
nachten x € 4.40 / € 7.40 (incl. 19% b.t.w.) €
(vaartuigen < 9.5 meter / vaartuigen > 9.5 meter)
Watertoeristenbelasting,
personen x € 1.05 € 440
Totaal € 210
Gedurende de periode:
tot en met 650
ALLEEN GELDIG VOOR DE DAGEN VAN AFGIFTE
Handtekening ontvangst:
(duidelijk van de wal zichtbaar ophangen)

Bezwaar (1)

- Gesloten stelsel van rechtsbescherming: alleen bezwaar en beroep tegen aanslag, bedrag op aangifte voldaan of voor bezwaar vatbare beschikking
- Regels (zoals alle formeelrechtelijke bepalingen voor gemeentelijke belastingen) in: Awb, AWR en Gemeentewet.
- Alleen door degene op wiens naam de aanslag/beschikking staat
- Binnen zes weken na dagtekening aanslag/beschikking bezwaar maken (art. 6:7 Awb en 22j AWR). Te laat = niet-ontvankelijk (tenzij verschoonbaar, art. 6:11 Awb)
- Horen op verzoek (7:5 Awb jo 25 AWR)
- Uitspraak vóór 31/12(236 lid 2 Gemeentewet), min. 6 wk tijd

Gemeente Rotterdam

Gemeentebelastingen

Aanslagbiljet Gemeentelijke heffingen Belastingjaar 2008

WOZ tijdvak 2008

dagtekening
15 maart 2008
burgerservicenummer

aanslagbiljetnummer
27707

Telefonische informatie:
0800 - 1545 (gratis)

Afzender: Postbus 924, 3000 AX Rotterdam

Q.U. Erulant
Straatweg 128
3045 XV Rotterdam

Betaaltermijn(en): 1
Vervaldag(en) 15-05-2008

Totaal te betalen

EUR 423,05

Gebruik voor betaling de aangehechte acceptgiro

Objectnummer: 238
Betreft Eengezinstussenwoning op onderstaand adres:
Straatweg 128, 3045 XV te Rotterdam

WOZ-beschikking

Beschikkingnr
3245682

Waardepeildatum
01-01-2007

Staat per
01-01-2008

WOZ-waarde
EUR 246.000

Aanslagen 2008 (alle bedragen zijn in euro's)

Regelnr	Heffing	Tijdvak	Maatstaf	Tarief	Bedrag
46246050	OZBE	2008	246.000	2,68	262,64
46325426	Riool	2008	Aansluitingen: 1	160,41	160,41
46438946	Hond	2008	Aantal: 3	60,00	180,00
Totaalbedrag					603,05

Zie voor de toelichting de achterzijde van dit biljet en de toelichting

Als u met een eigen overschrijvingskaart betaalt, vermeld dan in ieder geval het aanslagbiljetnummer of het betalingskenmerk

Bezwaar (2)

- In de uitspraak op bezwaar:
 - Heroverwegen 'eigen' besluit
 - Motiveren beslissing (ingaan op de grieven, helder taalgebruik)
 - Dictum: gegrond, ongegrond of niet-ontvankelijk
 - Bij niet-ontvankelijk evt ambtshalve toetsing
 - Vermelden beroepsmogelijkheid ('rechtsmiddelenverwijzing')
 - Evt besluit over vergoeden proceskosten
- Er is maar 1 uitspraak op bezwaar mogelijk. Geen 2e!
- Bekendmaking uitspraak door toezending

Beroep (1)

- Tegen uitspraak op bezwaar of niet tijdig doen van uitspraak
- Bij de Rechtbank
- Griffierecht betalen (€42/€310, art. 27b AWR)
- Belastingplichtige (belanghebbende) schrijft beroepschrift
- Gemeente (verweerder) schrijft verweerschrift
- Evt. conclusies van re- en dupliek en pleitnota ter zitting
- Tiendagentermijn
- Altijd ter zitting verschijnen, zaken op orde hebben, de rechter netjes aanspreken en antwoorden ('Edelachtbare') en de bewijslastverdeling in de gaten houden (bel.h. weerspreken, wie stelt moet bewijzen etc)

Beroep (2)

- Tegen uitspraak van Rb is hoger beroep mogelijk bij het Gerechtshof, complete heroverweging (nieuwe ronde, nieuwe kansen)
- Griffierecht betalen (€115/466, art. 27l AWR)
- Volgt zelfde procesregels als beroep
- Evt. Sprongcassatie mogelijk tegen Rb-uitspraak
- Tegen hofuitspraak is cassatieberoep mogelijk bij de Hoge Raad, maar alleen rechtsvragen.
- Griffierecht betalen (€115/466, art. 29a AWR)
- Dicta: (kennelijk) niet-ontvankelijk, ongegrond, gegrond. Na gegrond liefst zelf afdoen of anders (terug)verwijzen.

Invordering

- **Wat als belastingplichtige niet betaalt binnen de gestelde termijn** op het aanslagbiljet? (standaardtermijn=6 wk, verordening kan afwijken)
- **Invorderingsambtenaar** aan zet!
- **Aanmaning:** binnen 2 weken alsnog betalen (art. 11 Inv)
 - **Dwangbevel + betekening kosten** van dwanginvordering door deurwaarder (art. 12 Inv)
 - **Executoriale titel** (Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, volgt bijv. beslaglegging)
 - **Invorderingsrente** vanaf overschrijding termijn (art. 28 Inv)
 - Bijzondere invorderingsbevoegdheden (bijv. wielklem)

Parkeerbelastingen (artikel 225 Gemeentewet)

- **Belastbaar feit:** het parkeren van een voertuig op een bij of krachtens de verordening te bepalen plaats, tijdstip en wijze; van gemeentewege verleende vergunning voor het parkeren van een voertuig op de in de vergunning aangewezen plaats en wijze
- **Heffingsmaatstaf:** parkeerduur, parkeertijd, ingenomen oppervlakte en/of ligging van het parkeerterrein
- **NB: duidelijk aangeven waar en wanneer betaald parkeren geldt!** Bijv. dmv borden

Duidelijke borden?

vervolg Parkeerbelastingen

- **Belastingplichtige:** degene die een voertuig heeft geparkeerd, degene die de belasting voldoet, houder van het voertuig; degene die de parkeervergunning heeft aangevraagd
- **Voorwerp** van de belasting: voertuig dan wel de vergunning
- **Tarief:** bedrag per eenheid van de heffingsmaatstaf
- **Tijdstip** ingang en einde van de heffing: niet voorgeschreven; 1 januari van het belastingjaar
- **Heffingsysteem:** voldoening op aangifte of op andere wijze (NB: gsm-parkeren, chipknip, kraskaarten en vergunningen)

vervolg Parkeerbelastingen

vervolg Parkeerbelastingen

- **Naheffingsaanslag** bij niet betalen parkeergeld
 - Wettelijk maximum kostenbedrag: € 54 (2012) + kosten van 1 uur parkeren
 - Onder de ruitenwisser en/of per post aan kentekenhouder
- **Wielklem**
 - Bijzondere invorderingsmaatregel, regelen in verordening
 - Verhalen kosten op belastingplichtige
 - Bewaring van auto, verkoop mogelijk.

Reclamebelasting

(artikel 227 Gemeentewet)

- **Belastbaar feit:** aanwezig hebben van openbare aankondigingen
- **Voorwerp van de belasting:** openbare aankondiging zichtbaar vanaf de openbare weg
- **Belastingplichtige:** degene van wie of ten behoeve van wie openbare aankondigingen worden aangetroffen
- **Heffingsmaatstaf en tarief:** niet voorgeschreven; vaste bedragen per aankondiging, per tijdseenheid, per oppervlakte of lengte van de aankondiging, WOZ-waarde object (niet-woning)?
- **Tijdstip** begin en einde heffing: niet voorgeschreven; 1 januari van belastingjaar

vervolg Reclamebelasting

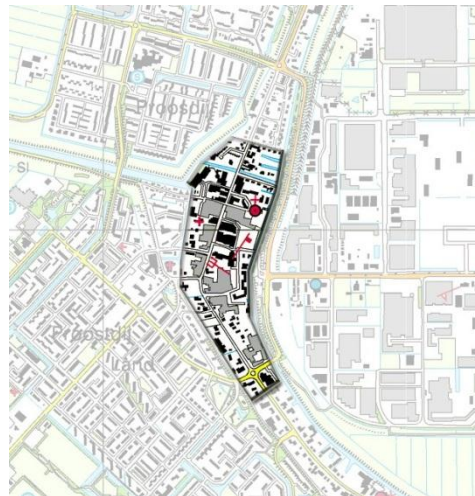

vervolg Reclamebelasting

- **Heffingsysteem:** bij wege van aanslag, voldoening op aangifte of op andere wijze
- **Ondernemersfondsen** op basis van reclamebelasting (→ belasting omgevormd tot bestemmingsheffing)
- Relatie precario- en reclamebelasting
- Vrijstellingen
- Jurisprudentie

BIZ-heffing (1)

- Tijdelijke Experimentenwet BI-zones tot 1-1-2015 (nieuwe zones tot 1-1-2012, in 2012 108 BI-zones in werking)
- **Schoon, heel en veilig**, extra activiteiten t.o.v. Base Level of Service Agreement
- **Afgebakend gebied**

BIZ-heffing (2)

- Ondernemersfonds/stichting
- **Verplichte draagvlakmeting:** min 50% respons, 2/3 voor, WOZ-waarde voorstemmers > tegenstemmers
- Uitvoerings- en afdwingovereenkomst
- VNO-NCW is vóór deze BIZ-heffing
- Tegengaan free-riders

BLZ-heffing (3)

- **Tijdsduur heffing:** max. 5 jaar
- **Belastingplichtige:** gebruikers niet-woningen in BI-zone
- **Heffingsmaatstaf:**
 - WOZ-waarde (tarief ozb gebruikers niet-woningen tijdelijk verhogen in dat gebied)
 - Waardeklassen
 - Vast bedrag per onroerende zaak
- **Tariefdifferentiatie:** alleen bij WOZ-waarde, naar branche, locatie, bestemming bijv.
- **Bestemmingsheffing:** opbrengst via subsidie-overeenkomst naar ondernemersfonds.

Precariobelasting (artikel 228 Gemeentewet)

- **Belastbaar feit:** het hebben van voorwerpen onder, op of boven openbare gemeentegrond
- **Voorwerp belasting:** voorwerp dat onder, op of boven openbare gemeentegrond wordt gehouden
- **Belastingplichtige:** degene die voorwerpen onder, op of boven gemeentegrond heeft, dan wel degene ten behoeve van wie die voorwerpen worden gehouden
- Voorwerpen moeten **enigszins duurzaam** aanwezig zijn

vervolg Precariobelasting

- **Heffingsmaatstaf en tarief:** niet specifiek voorgeschreven (oppervlakte, lengte, vast bedrag per tijdseenheid etc.)
- **Tijdstip** ingang of einde heffing: doorgaans 1 januari van het belastingjaar
- **Heffingsysteem:** bij wege van aanslag, voldoening op aangifte of op andere wijze

Ontwikkelingen Precario

- Gedoogplicht
- Oude contracten met nutsbedrijven
- Alternatieve heffingen
 - Vb. staangeld of precario voor woonwagens
- Privaatrechtelijke regelingen
 - Vb. huurcontract woonwagens

Rechten (retributies/leges) (artikel 229 Gemeentewet)

- **Belastbaar feit:** gebruik overeenkomstig de bestemming van de openbare gemeentebezittingen, werken of inrichtingen; genot van de verstrekte diensten; (geven van gemakkelikheden met gebruik van gemeentelijke voorzieningen)
- **Belastingplichtige:**
 - gebruiker van openbare gemeentebezittingen, werken of inrichtingen;
 - aanvrager van of degene aan wie de dienst is verleend;
(- gemakkelikheden met gebruik van gemeentelijke voorzieningen)
- **Voorwerp:** alleen van belang bij gebruiksretributies (riolering, afvalcontainers etc.)
- **Heffingsysteem:** heffing bij wege van aanslag, bij wege van voldoening op aangifte of op ander wijze

vervolg Rechten

- **Dienstverlening:** in overwegende mate het **individuele belang** van de aanvrager dienend. **Voor werkzaamheden in het algemeen belang verricht kun je geen leges heffen!**
- **Alleen kosten van dienstverlening zijn verhaalbaar**
- **Voorbeelden:**

- de eend die niet kon zwemmen;
- verzoek planschadebesluit;
- aanvalsplan en stil alarm
- aanschrijving woningverbetering

vervolg Rechten

vervolg Rechten

- **Heffingsmaatstaf en tarief:** niet voorgeschreven. Aansluiten op soort dienst/gebruiksrecht
 - Voorbeelden: verschillende tarieven voor eigen en algemene graven, hogere huwelijksleges voor niet-ingezetenen, tarief reinigingsrecht afhankelijk van grootte container, bouwleges afhankelijk van bouwsom, vast bedrag per kopietje uit het archief etc.
- **Tijdstip** ingang en einde heffing: niet specifiek voorgeschreven; 1 januari van het belastingjaar

vervolg Rechten

Opbrengstnorm (art. 229b Gemeentewet)

- Geraamde baten van de gehele verordening mogen niet uitgaan boven de geraamde lasten ter zake
- **Gemeente moet inzichtelijk maken!!** Zowel dat post verhaalbaar is (aard) als dat de raming klopt (omvang).
- Ultieme consequentie: **verordening onverbindend** (indien de baten de lasten met meer dan 10% overschrijden en dit de gemeente op voorhand duidelijk moet zijn geweest).
- Maar meestal: **bijstellen tarief naar beneden.**

Reinigingsrechten

- **Gebruiks- en genotsrecht** ex art. 229.1 a en b (gebruik gemeentelijke containers, dienstverlening in de zin van ophalen afval);
- Kan **alleen** worden geheven **indien** van de containers/dienst **gebruik** wordt gemaakt
- Complement van afvalstoffenheffing
- **Opbrengstlimiet**
- **Heffingsmaatstaf en tarief** ter eigen keuze, differentiatie toegestaan, bijv. naar soort en hoeveelheid afval

Afvalstoffenheffing

(artikel 15.33 Wet milieubeheer)

- **Belastbaar feit:** gebruik van een perceel waarvan verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt (**dus ongeacht of er daadwerkelijk afval wordt aangeboden**)
- **Verplicht inzamelen: huishoudelijk afval**, bij elk perceel waar dit geregeld kan ontstaan (art. 10.21 Wmb)
- **Belastingplichtige:** gebruiker van een perceel waarvan verplichting tot het inzamelen van huishoudelijke afvalstoffen geldt
- **Voorwerp** van de belasting: een perceel waarvan een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijk afval geldt
- **Heffingsmaatstaf en tarief:** niet specifiek voorgeschreven; vaste bedragen per perceel, opslagen voor extra containers, differentiatie aantal personen, inzamelingsfrequentie e.d.

vervolg Afvalstoffenheffing

- **Tijdstip** ingang of einde van de heffing: niet specifiek voorgeschreven; 1 januari belastingjaar
- **Heffingsysteem:** bij wege van aanslag; voldoening op aangifte, heffing op andere wijze
- **Opbrengstnorm** ('ter bestrijding van de kosten')

Rioolheffingen

(art. 228a Gemeentewet)

- **Per 1-1-2010** (daarvoor rioolrechten nog mogelijk)
- **Belastbare feiten:**
 - a. inzameling en transport huishoudelijk afvalwater en bedrijfsafvalwater, alsmede de zuivering van huishoudelijk afvalwater (waterketen); en
 - b. de inzameling en verwerking van afvloeiend hemelwater en het nemen van maatregelen inzake de grondwaterstand (watersysteem)
- Gemeente mag kiezen voor 2 verschillende heffingen (a en b), of een gecombineerde heffing (a+b)
- **Belastingplichtige: niet voorgeschreven.** Mogelijk: eigenaar en/of gebruiker onroerende zaak.

Rioolheffingen (vervolg)

- **Voorwerp van de belasting:** niet voorgeschreven. Mogelijk: onroerende zaak, WOZ-object, objecten RRWB
- **Heffingsmaatstaf en tarief:** niet voorgeschreven. Mogelijk: vast bedrag per eigendom, bedrag per afgevoerde hoeveelheid, oppervlakte, WOZ-waarde, etc.
- **Opbrengstbegrenzing** ('ter bestrijding van de kosten'), maar geen opbrengstlimiet art. 229b (vgl. Afvalstoffenheffing)

Forensenbelasting (artikel 223 Gemeentewet)

- **Belastingplichtige:** de natuurlijke persoon, die zonder hoofdverblijf in de gemeente te houden, gedurende het belastingjaar meer dan 90 maal nachtverblijf houdt of op meer dan 90 dagen voor zich of zijn gezin een gemeubileerde woning beschikbaar houdt (slaap- of woonforens)
- **Belastingjaar** = volgens verordening meestal kalenderjaar (NB: pas aanslag na 90x verblijf mogelijk!)

vervolg Forensenbelasting

- **Voorwerp** van de belasting: gemeubileerde woning
- **Heffingsmaatstaf en tarief**: niet voorgeschreven
- **Belastbaar feit**: gedurende het belastingjaar binnen de gemeente meer dan 90 maal nachtverblijf houden, of meer dan 90 dagen een gemeubileerde woning beschikbaar houden
- **Hoe controleer je dat?** Fysieke controles, registratie eigenaar & GBA, verhuurcontracten

Toeristenbelasting (artikel 224 Gemeentewet)

- **Belastbaar feit:** houden van verblijf in de gemeente
- **Belastingplichtige:** natuurlijke persoon, die geen ingezetene is en niet in het GBA is ingeschreven en binnen de gemeente verblijf houdt, dan wel de persoon die gelegenheid tot verblijf biedt
- **Voorwerp** van de belasting: hotels, pensions, andere vakantieonderkomens, stacaravans, vaartuigen etc.
- **Heffingsmaatstaf:** niet voorgeschreven, mogelijk: duur van het verblijf in dagen, etmalen, nachten; aantal personen dat verblijf houdt,
- NB: forfaitaire berekeningswijzen.
- **Tijdstip** ingang en einde heffing: 1 januari van het belastingjaar
- Verblijf moet **duurzaam** zijn (watertoeristenbelasting wel, strandstoelen wel, overstappende passagiers op Schiphol niet)

Hondenbelasting

(artikel 226 Gemeentewet)

- **Belastbaar feit:** houden van een hond
- **Voorwerp van de belasting:** een hond
- **Belastingplichtige:** houder van de hond
- **Heffingsmaatstaf:** aantal honden
- **Tarief:** bedrag per eenheid heffingsmaatstaf, mag progressief/degressief
- **Tijdstip heffing:** doorgaans 1 januari van een belastingjaar
- Gemeente kan belastingplichtigen verplichten **aangifte** te doen

Hondenbelasting (vervolg)

Hondenbelasting (vervolg)

